

4.11.2011
Bochov

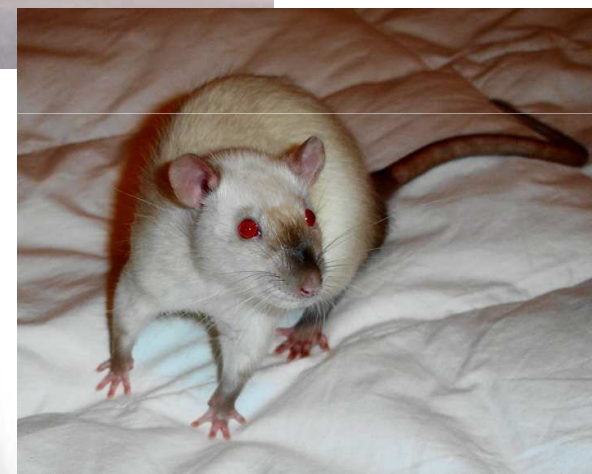

Stínované barvy

Obrázky použité v prezentaci byly postahovány z různých zdrojů na internetu z důvodů ilustračních a nejedná se o má díla. Prezentace nejsou určeny ke komerčnímu využití.

Co jsou to stínované barvy?

- pro stínované barvy jsou typické **odlišně zbarvené koncové části těla**, jako je nos, uši, končetiny a ocas
- odborně se tomu říká „**akromelanismus**“
- podobná zbarvení najdeme u koček, králíků i morčat

Jak stínované barvy vznikají?

- za vznik je zodpovědná jedna z alel genu, který se označuje C (z anglického chinchilla)
- **gen C** má na starosti výrobu jedné z výchozích látek pro tvorbu pigmentu v pigmentových buňkách
- **mutace genu C ovlivňují schopnost pigmentových buněk vytvářet barvu**

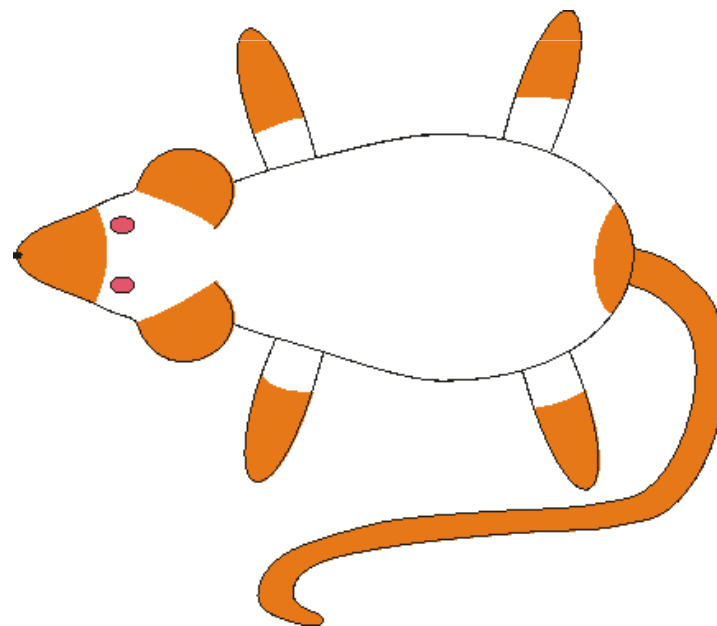
Alela c

- nejstarší známá alela
- recept na výrobu barviva není funkční, **srst zůstává bezbarvá**, ačkoliv potkan má pigmentové buňky na svém místě
- tzv. *albinismus*
- alela je **recesivní**
- albinotický potkan (**cc**) je sice bílý, ale **může nést alely jakýchkoliv barev**, proto mezi jeho potomky najdeme normálně zbarvená zvířata!

Alela c(h)

- i tato alela má poškozený recept pro výrobu barviva
- barvivo sice vzniká, ale je citlivé na teplotu, proto jsou zbarvené jen chladnější části těla
- v zimě jsou u potkanů tyto znaky výraznější než v létě
- zbarvený zůstává čumák, uši, končetiny, zadek a ocas

Siamské a himalájské zbarvení

Siamské zbarvení

- kombinace alel **c(h)c(h)**
- základní barva těla **krémová**
- oči **ruby**
- odznaky (pointy) jsou **výraznější**
- **mláďata se rodí tmavší** a v době odstavu se jim už začínají odznaky vybarvovat

Himalájské zbarvení

- kombinace alel **cc(h)**
- základní barva těla **bílá**
- oči **červené až růžové**
- odznaky (pointy) jsou **menší a méně zřetelné**
- **mláďata se rodí světlá** a odznaky se jim vybarvují až později (kolem 8 týdnů)

Kombinace alel

C- potkan je celobarevný

cc(h) himalájský

cc albín

c(h)c(h) siamský

Kombinace s barvami

- siamské a himalájské zbarvení se může kombinovat s libovolnými geny pro barvy včetně aguti
- **v chovu se dává přednost tmavým barvám**
- aguti a non-aguti znaky není lehké rozlišit

c(h)c(h) aa – siamský s hnědými znaky

c(h)c(h) A- – siamský s hnědými (aguti) znaky

c(h)c(h) aa dd – siamský s ruskými modrými znaky

c(h)c(h) aa gg – siamský s americkými modrými znaky

Gen pro černé oči (Be)

- je **dominantní**
- mění červenou barvu očí u potkanů siamských, himalájských a albínů na **černou**

c(h)c(h) Be- – černooký siamský potkan

c(h)c(h) bebe – klasický siamský potkan

cc(h) Be- – černooký himalájský potkan

cc(h) bebe – červenooký himalájský potkan

cc Be- – tzv. „ivory“, albín s černýma očima

Barmské zbarvení

- gen **ovlivňuje pouze zvířata s recesivními alelami** genu C
- je **neúplně dominantní**
- **umožňuje částečnou syntézu pigmentu**
- barmští potkani mají zbarvené tělo a na koncových částech je barva tmavší

c(h)c(h) bubu – siamský

c(h)c(h) Bubu – barmský

c(h)c(h) Bubu – tzv. „sable burmese“

cc(h) bubu – himalájský

cc(h) Bu- – barmský
(znaky jsou slabší)

cc Bu- – „biscuit“
(barmský bez znaků),

Typy barmského zbarvení

- barmský gen se kombinuje s aguti genem a geny pro barvy
 - s většinou barevných genů dává ale příliš světlé barvy, proto se **tyto kombinace nechovají!**
 - **nejčastější je s genem pro ruskou modrou**
- c(h)c(h) Bubu aa – barmský**
- c(h)c(h) BuBu aa – sable burmese**
- c(h)c(h) Bubu A- – wheaten burmese**
- c(h)c(h) BuBu A- – sable wheaten burmese**
- c(h)c(h) Bubu aa dd – ruský modrý barmský**

Jak barmské kombinace vypadají?

barmská a wheaten burmese (vzadu)

sable burmese

russian wheaten burmese

ruská modrá barmská

Red eyed devil (marten)

- pracovní hypotéza:
devilové jsou další
alelou genu C – c(d)

c(d)c(d) – red eyed devil

c(h)c(d) – siamese red
eyed devil

c(d)c(d) Be- – black eyed
devil

c(d)c(d) Bu- – burmese
devil

Cc(d) – normálně
zbarvený, nese devil